herpy

GECKOR

Blaesodactylus boivini

En stor, trädlevande gecko från norra Madagaskar med len, sammetslen hud. Den anses nattaktiv, men sitter ofta framme och solar sig på dagen och trivs i ett torrt, luftigt terrarium. Den är ovanlig i terrarier, och erfarenheterna av den är få.

Familj: Gekkonidae Tidigare namn: *Platydactylus boivini; Homopholis boivini*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**14 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**10-15 år**
Aktiv	**I skymningen och på natten**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Torrskog**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**22-27 °C**
Värmeplats	**30-32 °C**
Temperatur, natt	**18-22 °C**
Luftfuktighet	**45-60 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 2
Föda	**Insekter och färdigfoder**
Hålls	**Ensamma eller en hane med flera honor**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Kullstorlek	**1-2 ägg**
Inkubation	**120-180 dagar** vid 25-28 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Sårbar (VU)**

Om arten

Blaesodactylus boivini är en kraftigt byggd, trädlevande gecko med mjuka, sammetslena fjäll. Buken är ljus och marmorerad med mörka partier, och kornfjällen på strupen är olika stora, vilket skiljer den från besläktade arter. Den beskrevs 1856 av Auguste Duméril under namnet *Platydactylus boivini* och har sedan stått i släktet *Homopholis*, innan den återigen fördes till *Blaesodactylus*. Artnamnet hedrar den franske botanikern Louis Hyacinthe Boivin, som samlade in på Madagaskar.

Arten anses nattaktiv, men i fångenskap sitter den ofta öppet framme och solar sig på dagen i stället för att gömma sig, som många andra nattaktiva geckor gör. Den är ett bra djur att iaktta och klättrar gärna högt upp på kork och grenar.

Med upp till 14 cm från nos till kloak är den en av de största i släktet. Den sammanlagda längden inklusive svans är inte dokumenterad. Livslängden är inte heller dokumenterad; 10-15 år är en uppskattning utifrån andra stora geckor. Arten är inte vanlig i terrarier, och det finns bara lite samlad kunskap om skötsel och avel.

Utbredning och livsmiljö

Arten är endemisk på Madagaskar och finns i den norra delen av ön. Den är också känd från de två öarna Nosy Be vid nordvästkusten och Sainte-Marie (Nosy Boraha) vid östkusten. Typlokalen anges bara som Madagaskar.

Utbredningen är dåligt känd, och kartan visar därför bara ett centrum i den norra delen av ön. Fynd utanför Madagaskar kommer från djur i fångenskap.

> **Naturlig utbredning:** Madagaskar.

LIVSMILJÖ

Livsmiljön är skog från havsnivå upp till omkring 563 meters höjd. I nordvästra Madagaskar lever arten i halvtorr skog och buskmark, långt från de fuktigaste, tropiska trakterna, men den är också känd från den fuktigare ön Sainte-Marie utanför östkusten. Djuren klättrar i träd och gömmer sig bakom lös bark.

I terrariet passar en torrare och luftigare miljö än för de flesta geckor från Madagaskars regnskogar. Exakta temperatur- och nederbördssiffror från de enskilda lokalerna är inte dokumenterade.

Skötsel

TERRARIET

Ett enskilt vuxet djur ska ha ett högt terrarium på minst 45 × 45 × 60 cm (längd × bredd × höjd). Två djur kan hållas i omkring 60 × 60 × 90 cm och tre i omkring 90 × 90 × 120 cm. Arten är trädlevande och vill gärna sitta högt, så höjden är viktigare än bottenytan.

Ett terrarium med nät på sidorna eller åtminstone god genomluftning passar arten, eftersom den inte behöver den fukt som många andra geckor från Madagaskar kräver. Står den i glas får luften inte bli för stillastående och fuktig.

Inred med många korkstycken och långa grenar eller stubbar som nästan når taket, så att djuret kan klättra och sola sig. Ge också några gömslen, men räkna med att djuret ofta sitter fritt framme. Som botten fungerar antingen hushållspapper, eventuellt med en liten bricka med jord och sand, eller en blandning av kokosmull och sand.

TEMPERATUR

Blaesodactylus boivini hålls vid vanlig rumstemperatur med en varm plats högt upp på en korkhylla på omkring 32 °C. Här solar sig djuret, och hyllan används flitigt. Sikta på 22-27 °C i resten av terrariet på dagen och 18-22 °C på natten. Nattemperaturen är en försiktig uppskattning.

Mät temperaturen både upptill och nedtill med en digital termometer, och använd en termostat till värmekällan. Låt aldrig djuret komma i direkt kontakt med värmelampan.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ligger största delen av dygnet på 45-55 %, motsvarande vanlig inomhusluft, och stiger kortvarigt när terrariet sprayas. Spraya lätt på kvällen, så att det sitter droppar på bladen, och se till att botten och luften torkar upp igen.

Ställ in en skål med friskt vatten i terrariet. Djuren dricker regelbundet ur den. Byt vattnet varje dag eller varannan dag.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

LJUS OCH UVB

Eftersom djuren sitter framme och solar sig på dagen ska de ha UVB-ljus. Ett UVB-rör för skuggdjur eller måttlig sol (Ferguson-zon 2) över ena sidan av terrariet, så att djuret kan välja att sitta i skuggan, passar det beteendet. Zonvalet är en uppskattning, eftersom det inte finns dokumenterade UV-mätningar för arten.

Ha ljuset tänt 11-12 timmar per dygn, styrt av en timer, och låt det vara mörkt på natten.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Färdigfoder för fruktätande geckor, utrört med vatten till en tjock gröt, är grundfodret, och djuren tar det gärna. Servera det i en liten skål högt upp i terrariet och ta bort rester efter ett dygn.

Ge dessutom levande insekter som syrsor, gräshoppor eller mjölmaskar omkring en gång i veckan. Hur gärna djuren tar dem varierar från djur till djur. Pudra insekterna med kalk med D3-vitamin och välj insekter som är mindre än avståndet mellan djurets ögon. Mängder och frekvens är inte dokumenterade för arten, så följ djurets vikt och kondition och justera därefter.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Blaesodactylus boivini är en stor och lugn gecko, men den är inte avsedd för daglig hantering. Djuren sitter ofta öppet framme, även under dagtid.

Det tryggaste är att hålla varje djur för sig. Honor kan hållas ihop i ett stort terrarium med många gömslen, och systrar kan hållas ihop från kläckningen, men det blir svårare ju äldre djuren blir. Håll aldrig mer än en hane i samma terrarium. Håll utkik efter bett, skrapsår och förlorade svansar, och dela djuren om det blir oro.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Könsskillnaderna har inte beskrivits närmare för arten. Ålder och vikt vid könsmognad har inte dokumenterats. Honor kan ha stora, tydliga kalksäckar och vara parningsmogna redan som halvvuxna, men vänta tills honan är fullvuxen och i god kondition innan hon sätts i avel.

PARNING

Arten kan föras i avel med en hane och två honor i ett stort, luftigt terrarium. Hanen sätts till honorna när de är mogna. Säsong, vilotid och parningsbeteende har inte dokumenterats för arten, så håll uppsikt över djuren och skilj dem åt vid bett eller stress.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger 1-2 ägg åt gången, gärna i ett gömställe med smal öppning. Antalet kullar per år har inte dokumenterats. Erbjud flera gömställen och en äggläggningslåda med lätt fuktigt substrat, och titta efter ägg utan att störa honan i onödan.

INKUBATION

Inkubationen är lång, sannolikt omkring 4-6 månader (120-180 dagar); siffran har inte uppmätts. Äggen möglar lätt; ett torrt substrat i en kläckningsapparat med hög luftfuktighet, omkring 80 %, fungerar bra. Ägg kan också lämnas kvar i terrariet om de har lagts på ett ställe som är svårt att komma åt.

Inkubationstemperaturen har inte dokumenterats för arten; 25-28 °C är lånat från besläktade geckor. Håll temperaturen stabil.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna klarar sig själva från kläckningen, och föräldrarna äter inte upp dem. De kan därför bli kvar i terrariet, men en liten faunalåda gör det lättare att följa att de äter. Ge dem samma färdigfoder som de vuxna och små insekter pudrade med kalk med D3-vitamin. Tillväxt och första utfodringar är inte dokumenterade för arten. Håll bara honor ihop från kläckningen om det finns gott om plats och gömslen.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns bara få erfarenheter av arten, och kända sjukdomar är inte beskrivna. Följ därför de allmänna råden för stora geckor:

- För lite kalk och D3-vitamin ger benskörhet. Pudra insekterna och ge UVB.
- För våta förhållanden i ett slutet terrarium kan ge hudproblem och svamp. Använd nät eller god ventilation.
- Förlorade svansar efter slagsmål eller hantering. Dela djuren om det blir oro.
- Hudrester som sitter fast på tår och svansspets efter hudömsning. Ge ett fuktigt gömställe.

Sök veterinär med erfarenhet av reptiler om djuret tappar i vikt, inte äter på flera veckor eller verkar slött.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.